

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา ปัญหา และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนการผลิตยางแผ่นรมควันระหว่างภาคตะวันออกและภาคใต้ของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนการผลิตยางแผ่นรมควันตามเกรดต่าง ๆ ระหว่างภาคตะวันออกและภาคใต้ของประเทศไทย และเพื่อศึกษารวบรวมปัญหาและอุปสรรคในการผลิตยางแผ่นรมควัน นอกจากนี้ยังได้ศึกษาประวัติความเป็นมาของอุตสาหกรรมการผลิตยางแผ่นรมควันในประเทศไทยรวมทั้งปัจจัยสำคัญในการผลิตและกรรมวิธีการผลิตยางแผ่นรมควัน

ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนการผลิตยางแผ่นรมควันระหว่างภาคตะวันออกและภาคใต้ จะศึกษาต้นทุนการผลิตโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงงานผู้ผลิตและสัมภาษณ์ผู้จัดการโรงงาน และรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานรัฐบาล ในการวิเคราะห์จะแบ่งระดับขนาดโรงงานออกเป็น 2 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ และขนาดกลางสำหรับภาคใต้ ส่วนในภาคตะวันออกมีเฉพาะโรงงานขนาดกลางเท่านั้น ผลของการศึกษาปรากฏว่า

1. ต้นทุนการผลิตที่สำคัญของโรงงานขนาดใหญ่ในภาคใต้ คือ ต้นทุนวัตถุดิบ ค่าแรง ค่าดอกเบี๋ย และค่าขนส่ง ซึ่งมีประมาณร้อยละ 94.35 0.77 2.35 และ 0.99 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด ตามลำดับ นอกจากนี้เป็นต้นทุนการผลิตรายการอื่น ๆ เช่น ค่าเสื่อมราคา ค่าไม้แขวนยาง ค่าไม้พีน ค่าวัสดุทาก้อนยาง ค่าซ่อมแซม และค่าไฟฟ้า เป็นต้น ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วคิดเป็นอัตราร้อยละ 1.54 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด

2. ต้นทุนการผลิตของโรงงานขนาดกลางในภาคใต้ที่สำคัญ คือ ต้นทุนวัตถุดิบ ค่าแรง ค่าดอกเบี๋ย และค่าขนส่ง ซึ่งมีประมาณร้อยละ 94.59 1.19 0.81 และ 1.49 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด ตามลำดับ นอกจากนี้เป็นต้นทุนการผลิตรายการอื่น เช่น ค่าเสื่อมราคา ค่าไม้แขวนยาง ค่าไม้พีน ค่าวัสดุทาก้อนยาง ค่าซ่อมแซม และค่าไฟฟ้า เป็นต้น ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วคิดเป็นอัตราร้อยละ 1.92 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด

3. ต้นทุนการผลิตของโรงงานขนาดกลางในภาคตะวันออกที่สำคัญมีดังนี้ คือ ต้นทุนวัตถุดิบ ค่าแรง ค่าดอกเบี้ย และค่าขนส่ง ซึ่งมีประมาณร้อยละ 95.77 0.83 0.95 และ 0.76 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด ตามลำดับ นอกจากนี้เป็นต้นทุนการผลิตรายการอื่น ๆ เช่น ค่าเสื่อมราคา ค่าไม้แชนฮาง ค่าวัสดุทาก่อนฮาง ค่าซ่อมแซม และค่าไฟฟ้า เป็นต้น เมื่อรวมกันแล้วคิดเป็นอัตราร้อยละ 1.69 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด

4. การเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตต่อหน่วยของฮางแผ่นรมควัน แยกตามเกรดฮางระหว่างภาคตะวันออกและภาคใต้ พบว่าต้นทุนการผลิตต่อหน่วยของฮางแผ่นรมควันเกรด 2 3 4 และ 5 ระหว่างภาคตะวันออกและภาคใต้ไม่แตกต่างกัน ส่วนต้นทุนการผลิตต่อแผ่นของฮางแผ่นรมควันเกรด 1 ระหว่าง 2 ภาคแตกต่างกัน

5. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างราคาลาดประเทศญี่ปุ่น และต้นทุนการผลิตต่อหน่วยของฮางแผ่นรมควันแยกตามเกรดต่าง ๆ พบว่าราคาลาดประเทศญี่ปุ่นและต้นทุนการผลิตต่อหน่วยของฮางแผ่นรมควันเกรด 1 2 3 4 และ 5 มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างมาก และมีทิศทางเป็นไปในทางเดียวกัน

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาถึงต้นทุนการผลิตฮางแผ่นรมควัน การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนการผลิตระหว่างภาคตะวันออกและภาคใต้ ตลอดจนการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในวงการ ทำให้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ของโรงงานผู้ผลิตฮางแผ่นรมควันซึ่งสามารถสรุปปัญหาได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านการผลิต คือปัญหาที่โรงงานประสบกันมาก ได้แก่

1.1 ปัญหาด้านวัตถุดิบ กล่าวคือ วัตถุดิบมีน้อยยังไม่เพียงพอกับการผลิต เนื่องจากในช่วงฤดูกาลที่ขางผลิตใบ ชาวสวนยางไม่สามารถกรีดยางได้ นอกจากนี้ยังมีปัญหาวัตถุดิบไม่ได้มาตรฐาน ทำให้เสียเวลาในการรมยาง

1.2 ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน กล่าวคือ ในปัจจุบันโรงงานประสบปัญหาในด้านขาดกำลังแรงงาน คนงานเข้าออกบ่อยทำให้คนงานขาดความชำนาญในการทำงาน

1.3 ปัญหาการขาดไฟฟ้าในการผลิต ในบางท้องที่ที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ทำให้โรงงานประสบปัญหาเรื่องขาดไฟฟ้า เพราะการไฟฟ้ายังเข้าไปพัฒนาท้องที่ในเขตตำบลนั้นไม่ทั่วถึง เช่น ที่อำเภอ نابอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โรงรมยางจะต้องจัดหาเสาไฟฟ้าและทำเรื่องขอกระแสไฟฟ้าใช้เองทั้งหมด ในบางท้องที่กระแสไฟฟ้าขัดข้องบ่อย ๆ ทำให้การผลิตไม่สม่ำเสมอ

1.4 ปัญหาในการติดต่อสื่อสารและการคมนาคม ในบางท้องที่การสื่อสารยังไม่สะดวกเพราะระบบการสื่อสารยังไม่มีในบริเวณนั้น บางแห่งการคมนาคมไม่สะดวกไม่มีถนนลาดยางหรือเป็นถนนลูกรัง ทำให้โรงงานไม่สามารถรับข่าวสารจากภายนอกได้อีกทั้งการคมนาคมไม่สะดวกทำให้การซื้อขาสากลำบาก

1.5 ปัญหาการขาดแคลนเชื้อเพลิง เนื่องจากปัจจุบันนี้ได้มีการนำไม้ยางพาราที่โค่นเพื่อการปลูกใหม่ไปใช้ประโยชน์ทางด้านอื่นกันมากขึ้น เช่น ไม้แปรรูป เฟอร์นิเจอร์ ของเด็กเล่น ฯลฯ ทำให้เกิดการขาดแคลนไม้ฟืนในหลายท้องที่

2. ปัญหาการตลาด ปัญหาการตลาดของอุตสาหกรรมยางแผ่นรมควันส่วนใหญ่ เป็นปัญหาที่เกิดจากการค้ากับต่างประเทศ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

2.1 ปัญหาด้านราคา ลักษณะโครงสร้างของตลาดอยู่ในลักษณะที่ตลาดเป็นของผู้ซื้อ เพราะผู้ซื้อเป็นผู้ที่กำหนดราคาในขณะที่ผู้ผลิตเป็นเพียงผู้รับราคาเท่านั้น และ

จากการที่ระดับราคามีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลาทำให้ผู้ผลิตมีความเสี่ยงสูง ประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้ผลิตจึงอยู่ในฐานะผู้รับราคาด้วยเช่นกัน ทำให้ราคาภายในประเทศเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไปตามราคาตลาดโลกตลอดเวลา ราคาอย่างแผ่นดิบจึงไม่แน่นอนไปด้วย

2.2 ตลาดยางแผ่นรมควันของไทยในต่างประเทศยังไม่กว้างเท่าที่ควรซึ่งในปัจจุบันตลาดยางแผ่นรมควันของไทยที่สำคัญ คือ ประเทศญี่ปุ่น ประเทศจีน อันอาจทำให้เกิดการผูกขาดทางการค้าได้ สาเหตุเพราะประเทศญี่ปุ่นเป็นผู้ใช้ยางแผ่นรมควันรายใหญ่ ประมาณร้อยละกว่า 50 ของปริมาณการผลิตจากไทย เพื่อนำไปผลิตล้อยานพาหนะและอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ทำให้ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่กำหนดราคาซื้อขายและได้เปรียบประเทศผู้ผลิต เช่น ประเทศไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย เมื่อมีตลาดรับซื้อน้อยราย แต่ผู้ผลิตมีมากราย จะทำให้ผู้ซื้อเป็นผู้ผูกขาดตลาดสามารถกำหนดราคาได้แต่เพียงผู้เดียว

2.3 อัตราค่าขนส่งไปต่างประเทศอยู่ในระดับสูงเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราค่าขนส่งของประเทศอื่น เช่น ประเทศมาเลเซีย หรือประเทศสิงคโปร์ ทำให้ยางแผ่นรมควันของไทยเสียเปรียบคู่แข่งในตลาด

2.4 มีการลักลอบนำยางแผ่นรมควันออกนอกประเทศเพื่อหลีกเลี่ยงภาษี ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขันด้านการตลาดเนื่องจากต้นทุนการผลิตไม่เท่ากัน แต่ภายหลังเมื่อรัฐบาลประกาศให้ยกเลิกระบบภาษีแบบเก่าซึ่งเสียภาษีถึงกิโลกรัมละ 5.42 บาท ในปี.ศ. 2523 และ กิโลกรัมละ 3.14 บาทในปี.ศ. 2524 และในปัจจุบันได้ยกเลิกภาษีส่งออกเพราะราคาขาดค่าในปี.ศ. 2533 จนขณะนี้ ทำให้ปัญหาการลักลอบนำยางออกนอกประเทศน้อยลง

2.5 ระดับราคาขาดเสถียรภาพ เนื่องจากปริมาณความต้องการใช้ยางแผ่นรมควันในประเทศยังมีน้อย ส่วนใหญ่ยังต้องพึ่งตลาดต่างประเทศ ทำให้ราคาภายในประเทศไม่มีความแน่นอน

3. ปัญหาอื่น ๆ

3.1 การเปลี่ยนแปลงการเก็บเงินกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ซึ่งเป็นการเก็บจากผู้ส่งออกเพื่อนำเงินไปจ่ายทดแทนสำหรับการโค่นยางเก่าแล้วปลูกยางใหม่ขึ้นแทน ในช่วงปีพ.ศ. 2532 - 2534 มีการเปลี่ยนแปลงอัตราการเก็บเพราะช่วงเวลาดังกล่าวราคายางของโลกตกต่ำลงมาก ทำให้รัฐบาลเปลี่ยนอัตราการเก็บจากเดิมกิโลกรัมละ 1.70 บาท ลดลงเป็น 0 และปีพ.ศ. 2533 เพิ่มขึ้นเป็น 0.60 บาท ในระยะเวลาดังกล่าวทำให้ผู้ส่งออกกำหนดราคาซื้อขายไม่ได้เพราะไม่ทราบนโยบายของรัฐบาลว่าจะเก็บหรือไม่ หรือถ้าต้องการจัดเก็บ จะจัดเก็บในอัตราเท่าไรเพราะผู้ส่งออกจะนำเงินส่วนนี้มาคิดเป็นค่าใช้จ่ายที่รวมอยู่ในต้นทุนด้วย แต่เป็นต้นทุนเพื่อการส่งออก

3.2 นโยบายของรัฐในการส่งเสริมการส่งออก ในขณะนี้ ผู้ส่งออกจำเป็นต้องส่งออกยางส่วนหนึ่งผ่านท่าเรือปัตเตอร์เวอร์ธ รัฐปีนัง ประเทศมาเลเซีย สาเหตุเพราะค่าใช้จ่ายถูกกว่าการใช้ท่าเรือสงขลา และสะดวกกว่าเพราะมีตู้คอนเทนเนอร์สามารถบรรจุสินค้าได้มากกว่า ในขณะที่ท่าเรือสงขลามีค่าภาระท่าเรือสูงกว่า และยังขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ในการบรรจุสินค้า อีกทั้งค่าระวางเรือหรือค่าขนส่งนั้นสูงกว่าท่าเรือปัตเตอร์เวอร์ธ ดังนั้นเมื่อรัฐบาลก่อสร้างท่าเรือสงขลาแล้ว ควรอำนวยความสะดวกในเรื่องเหล่านี้ด้วยเพื่อจะได้สามารถต่อสู้กับประเทศคู่แข่ง คือ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ซึ่งรัฐบาลควรกำหนดนโยบายให้ชัดเจน

อีกประการหนึ่ง นโยบายการสนับสนุนการส่งออกในการให้สินเชื่อเพื่อการส่งออก จากปัญหาการใช้ท่าเรือดังกล่าว ธนาคารแห่งประเทศไทยมีข้อกำหนดไม่ให้สินเชื่อแก่ผู้ส่งออกที่ทำการส่งออกโดยไม่ใช่ท่าเรือภายในประเทศ ทำให้ผู้ส่งออกที่ส่งยางออกโดยใช้ท่าเรือปัตเตอร์เวอร์ธไม่ได้รับสินเชื่อเพื่อการส่งออก ก่อให้เกิดปัญหากับผู้ส่งออกที่ต้องเสียดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนเพิ่มสูงขึ้น

ปัญหาที่พบอีกประการหนึ่งก็คือ ประเทศคู่แข่งมีการปล่อยสินเชื่อให้กับประเทศผู้ซื้อถึง 180 วันซึ่งทำให้ประเทศไทยเสียเปรียบ เพราะประเทศไทยไม่มีการปล่อยสินเชื่อให้กับประเทศผู้ซื้อ และถ้าทุกคนร่วมปล่อยสินเชื่อจะทำให้เกิดการตัดราคากันขึ้น ซึ่งถ้าเราจะแข่งขันก็ต้องปล่อยสินเชื่อด้วย ดังนั้นปัญหานี้รัฐบาลควรหาทางช่วยเหลือผู้ส่งออกต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านราคา ในขณะที่ประเทศไทยอยู่ในฐานะผู้รับราคา ดังนั้นการที่จะเป็นผู้กำหนดราคาได้ต้องมีความพร้อมในตลาด กล่าวคือ ถ้าสามารถจัดตั้ง ตลาดกลาง* (หรือตลาดซื้อขายล่วงหน้า) สำหรับสินค้าเกษตรภายในประเทศได้ จะมีส่วนช่วยให้ราคาภายในมั่นคงและมีเสถียรภาพมากขึ้น สามารถลดการเอาเปรียบของผู้ซื้อในต่างประเทศได้ และช่วยให้มีการกำหนดคุณภาพของที่เหมาะสม ทั้งยังทำให้มีความคล่องตัวในการค้า สามารถต่อรองในด้านการขนส่ง และค่าระวางเรือ

2. ด้านการผลิต ควรแนะนำให้เกษตรกรปรับปรุงคุณภาพของแผ่นดินเพราะขณะนี้ประเทศไทยผลิตยางแผ่นรมควันเกรด 3 และ 4 มาก ถ้าเกษตรกรและโรงรมควันช่วยกันปรับปรุงคุณภาพให้ได้ยางเกรด 1 และเกรด 2 เพิ่มขึ้น จะสามารถเข้าแข่งขันกับประเทศมาเลเซียได้เพราะขณะนี้ประเทศมาเลเซียขายยางเกรด 1 และ 2 มากกว่าไทยทำให้ขายได้ราคาสูงกว่า ดังนั้นถ้าเราปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้นก็จะสามารถเข้าแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านได้

3. การขยายการลงทุน ควรขยายการลงทุนทางธรรมชาติจากยางแผ่นรมควันไปสู่ยางธรรมชาติในรูปอื่น ๆ อีก กล่าวคือขณะนี้ความต้องการยางชนิดอื่นเริ่มมีมากขึ้น เช่น ยางแท่ง ยางแผ่นผึ่งแห้ง ดังนั้นผู้ประกอบการควรหันไปผลิตยางธรรมชาติส่งออกในรูปของยางแท่ง และยางแผ่นผึ่งแห้งเพิ่มขึ้น เพราะตลาดยางแผ่นรมควันเริ่มจะถึงจุดอิ่มตัวแล้ว ดังนั้นผู้ประกอบการควรมองหาทางส่งออกยางธรรมชาติในรูปอื่นเพิ่มขึ้น เพราะในอนาคตประเทศไทยวางแผนการผลิตยางเพิ่มขึ้นเพื่อต้องการเป็นผู้ส่งออกอันดับ 1 ของโลก

---

* ศึกษารายละเอียดในภาคผนวก ค.

4. การขยายอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง รัฐบาลควรสนับสนุนให้มีการขยายอุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์ยางเพิ่มขึ้น เพราะในขณะนี้ความต้องการใช้ในประเทศมีเพียงร้อยละ 5 ของการผลิตทั้งหมดเท่านั้น การผลิตผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นนอกจากจะช่วยทดแทนการนำเข้าแล้ว ยังช่วยให้สามารถใช้วัตถุดิบที่ผลิตในประเทศได้มากขึ้นด้วย ก่อให้เกิดผลดีต่อเศรษฐกิจภายในประเทศ และเสถียรภาพราคาภายในจะดีขึ้นด้วย

5. การส่งเสริมความเจริญสู่ท้องถิ่น รัฐบาลควรส่งเสริมและพัฒนาความเจริญไปสู่ท้องถิ่นที่มีการปลูกยางพาราให้มากขึ้น เพราะโรงงานส่วนใหญ่จะเข้าไปตั้งโรงงานใกล้แหล่งวัตถุดิบ ดังนั้นรัฐบาลควรส่งเสริมในส่วนนี้จะทำให้ท้องถิ่นหรือชุมชนในบริเวณนั้นเจริญขึ้นด้วย อีกประการหนึ่งควรมีการส่งเสริมด้านการคมนาคมและการสื่อสาร อันจะช่วยให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับข่าวสารรวดเร็วขึ้นด้วย

ในปัจจุบัน รัฐบาลได้ทำการส่งเสริมอุตสาหกรรมยางพาราโดยการเพิ่มปริมาณการปลูกต้นยางมากขึ้นในแถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลก็ควรส่งเสริมการปลูกยางในภาคตะวันออกด้วย เพราะขณะนี้ผลผลิตในภาคตะวันออกยังมีน้อยแต่ยังมีเนื้อที่ในการเพาะปลูกเหลืออยู่จำนวนมาก อีกทั้งต้นทุนการผลิตต่อหน่วยของยางแผ่นรมควันในภาคใต้และภาคตะวันออกก็ไม่แตกต่างกัน ประกอบกับในอนาคตอันใกล้นี้ท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี และท่าเรือน้ำลึกมาบตาพุด จังหวัดระยอง จะก่อสร้างแล้วเสร็จ ซึ่งจะทำให้การขนส่งในแถบนี้เจริญเติบโตมากขึ้น อันเป็นการส่งเสริมการส่งออกทั้งในด้านการขั้วลวดค่าขนส่งหรือการลดค่าระวางเรือ และอีกประการหนึ่ง ในขณะนี้ภาวะการผลิตของประเทศกำลังเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นจึงต้องพัฒนาด้านอื่นให้สอดคล้องกันด้วยทั้งในด้านการคมนาคม การสื่อสาร รวมไปถึงการดำเนินการด้านการตลาด เพื่อสามารถขยายงานขจรรมชาติสู่ตลาดโลกได้มากขึ้น